

Niels Erik Wille
lektor, cand.mag.
Performance-design
Inst. f. Kommunikation, Virksomhed
og Informationsteknologier
Roskilde Universitetscenter

Case til kursus i Ophavsret mv.
Forår 2007

1. Case: Forelæsning med av-støtte, fikseret på video (dvd)

Forelæsningen er en såkaldt "offentlig forelæsning". Den er annonceret i RUC-avisen og på RUCs websted. Der er desuden udsendt indbydelser til en række enkeltpersoner og institutioner.

Efter forelæsningen er der reception med udskænkning af vin og servering af snacks og frugt.

Forelæsningen varer ca. 1 time.

Til forelæsningen foreligger et manuskript som udover selve teksten indeholder oplysninger om de av-eksempler som skal vises i tilknytning til teksten.

Der er desuden udarbejdet en samling af av-eksempler. Eksemplerne er digitaliserede og indlagt på en bærbar computer. Eksemplerne projiceres på en skærm og afspilles over et forstærkeranlæg. Afviklingen af eksemplerne klares af en teknisk medarbejder som sidder i rummet med øjenkontakt til forelæseren. Han vælger aktuel projektionskilde (video og audio) og starter eksemplerne i overensstemmelse med kopien af manuskriptet.

Eksemplerne er baseret på følgende kilder:

- Tekst-citater, gengivet fotografisk (og oplæst samtidig)
- Fotografier optaget af forelæseren
- Fotografier kopieret fra bøger
- Fotografier fra fotoarkiver
- Malerier og tegninger, gengivet efter bøger

- Eksisterende video-optagelser fra arkiv, med original lyd
- Klip fra film med original lyd
- Video-optagelser fra et offentlig arrangement med forelæseren som interviewer af en "kilde". (Arkivoptagelser.)
- Video-optagelser af interviews udført af forelæseren, optaget af av-tekniker (kameramand og "klipper")
- Videoptagelser af bygninger, genstande og lign. udført af av-tekniker på bestilling af forelæseren
- Eksisterende lydoptagelser af musik (grammofonplader og cd'er)
- Samredigerede sekvenser af faste billeder, levende billeder og lyd-optagelser, udført på bestilling af forelæseren og udført af av-tekniker (=kameramand).

AV-materialet fungerer dels som illustration af forelæsningens emne, dels som dokumentation af påstande i forelæsningen.

De ældste fotografier er fra begyndelsen af 1920'erne.

De ældste lydoptagelser er fra slutningen af 1920'erne.

Alle videoptagelser er lavet inden for de sidste par år.

Ingen tekster, malerier eller tegninger er ældre end 1918.

Dvd-udgaven

Forelæsningen er optaget på video i forbindelse med gennemførelsen af forelæsningen. Der er anvendt et fast kamera i den ene ende af auditoriet. Al tale og de tilhørende lydeksempler er findes på "lydsporet". Der er taget levende billeder af forelæseren og af publikum. Dette er mikset sammen med udgangspunkt i "lydsporet" og blandet med direkte gengivelse af de digitaliserede billedeksempler (faste billeder og video) til en registrering af hele forelæsningen med tilhørende av-materiale. Når der vises billeder på lærredet, vises dette "full screen" på skærmen. Billederne af forelæseren og publikum fungerer på denne måde også som "fyld" mellem eksemplerne.

Optagelserne er foretaget af en av-tekniker (samme person som har deltaget i forberedelsen af forelæsningen). Den efterfølgende bearbejdning er lavet af forelæser og av-tekniker i samarbejde.

Det færdige resultat er lagt ind på en master-dvd-disk, hvorfra der er kopieret et mindre antal til distribution til kolleger, venner og familie.

2. Spørgsmål

1. Gør kort rede for rettighedsforholdene i selve forelæsningen og dens av-eksempler. Hvem har hvilke rettigheder? Gør især rede for hvad der er ophavsretligt beskyttet, og hvad der er beskyttet gennem “naborettigheder”.
2. I hvilket omfang er der tale om eksemplarfremstilling i forbindelse med forelæsningen og dens forberedelse?
3. Sker der en offentlig fremførelse af værker i forbindelse med forelæsningen? I så fald hvilke?
4. Kræver forelæsningen tilladelser fra KODA? Hvis ja, hvorfor? Hvis nej, hvorfor ikke?
5. Skal NCB kontaktes i forbindelse med dette arrangement?
6. Sker der offentlig visning af værker ved forelæsningen? Kræver den i givet fald tilladelse fra rettighedshavere?
7. Skal forelæseren i princippet give tilladelse til at dennes fremførelse optages og udnyttes til videre distribution?
8. Er der brugt materiale hvis rettigheder er udløbet?
9. Hvem har rettighederne til den optagne forelæsning? Kan dvd’erne distribueres frit til alle interesserede? Kan optagelsen stilles til rådighed på Internettet?
10. Kan arrangøren (instituttet / universitetet) gøres ansvarlig for evt. krænkelser af rettigheder i forbindelse med dette arrangement?

3. Hjælpemidler

Kursuslitteraturen og lærerens plancher (pdf-præsentationer).

Andre tilgængelige hjælpemidler efter eget valg, herunder adgang til Internettet

4. “Prøven”

Opgaven løses inden for 3 timer. Den besvares skriftligt. Ved bedømmelsen tages der dels hensyn til om spørgsmålene er besvaret korrekt, dels hvor mange spørgsmål der indgår i besvarelsen. OBS! Der er tale om en øvelse, og besvarelsen skal ikke afleveres i praksis!